

N:o 40.

Ank. till Riksd. Kansli d 5 April 1870. kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, angående restitution till bolaget L. O. Smith & Comp:i af erlagd tillverkningsafgift för icke tillverkad bränvin.

(I. A.)

Uti en till Kongl. Maj:t ingifven skrift hade, enligt hvad af ofvannämnda, den 25 sistlidne Februari till Riksdagen aflåtna, och i första samlingen af bihanget till dess protokoll under N:o 27 intagna nådiga Proposition inhemtas, grosshandelsbolaget L. O. Smith & C:o underdånigst andragit, att bolaget, med afseende å den stora fördel, som skulle landet tillskyndas genom införande af den här ej förut utöfvade industri att tillverka bränvin af sockerbeter, vid hemmanet Backa i Upsala län anlagt ett bränneri för sådan tillverkning; att så väl för inhemtande i utlandet af upplysning om det ändamålsenligaste sättet för ifrågavarande tillverknings bedrivande, som för spridande till jordbrukare i olika landsorter af kännedom om rätta förfarandet vid sockerbeters odling, bolaget fått vidkännas betydliga omkostnader; att emellertid i anseende till åtskilliga omständigheter, som icke varit på bolaget beroende, såsom dröjsmål med aflämnande af beställda maskiner, oskicklighet hos en af bolaget från utlandet införskrifven bränninästare och en ogynnsam väderlek, som försämrat de för bränningen afsedda betorna, bränningen, hvilken börjat på hösten 1868, lemnat ett särdeles ofördelaktigt resultat, då, i stället för en beräknad tillverkning af 23,800 kannor, denna endast uppgått till något öfver 16,000 kannor samt att i följd af berörda förhållanden bolaget å tillverkningen lidit en förlust af 19,159 R:dr 15 öre; och har bolaget på grund häraf anhållit, det Kongl. Maj:t ville till Riksdagen aflåta nådig Proposition om rättighet för bolaget att af den för ifrågavarande bränvinstillverkning erlagda afgift återbekomma

återbekomma ett belopp af 3,271 R:dr 80 öre, för hvilket motsvarande bränvin icke blifvit tillverkadt.

Sedan Kongl. Maj:t häröfver från Kongl. Statskontoret infordrat underdånigt utlåtande, har detta embetsverk, efter inhemtande från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Upsala län af erforderliga upplysningar i ämnet, uti utlåtande den 23 nästlidne December anført, hurusom upplyst vore:

att bolaget, efter behörig anmälan, under de 5 sista terminerna, 10:de med 14:de af år 1868 samt 1:sta och 2:dra terminerna 1869 utöfvat bränvinstillverkning

	Kannor.	R:mt.
för sammanlagdt kannetal af	28,400.	
derför belöpande afgift erlagts med		19,880: —
att tillverkningen enligt mätning uppgått till	16,009.	
med afgift af		11,206: 30.
hvidan skilnaden utgjort	12,391.	8,673: 70.
att för underbränning afgift blifvit restituerad jemlikt Kongl. resolutionen den 29 Januari 1869 för 3,120 kannor och jemlikt särskilda beslut af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande för 4,597 kannor, eller tillhopa för	7,717.	
med ett belopp af		5,401: 90.

samt att således det återstående kannetalet och den afgift, som kan till restitution ifrågakomma, utgör . . . . . 4,674. 3,271: 80.

Vidare har Statskontoret meddelat, hurusom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uti dess i frågan afgifna yttrande anført, att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, vid besök uti ifrågavarande bränneri under pågående bränvinstillverkning af sockerbeter på hösten 1868, så väl af den vid bränneriet anställde kontrollör som af flere andra trovärdiga personer inhemtat, att, sedan bränvinstillverkningen under ledning af en fransk brännmästare blifvit börjad, densamma gifvit så dåligt resultat, att bolaget, som ansett detta vara en följd af brännmästarens oefarenhet, afskedat honom och inställt bränvinstillverkningen, till dess en annan jemväl från utlandet införskrifven brännmästare hunnit ankomma, äfvensom att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande funnit de till bränvinsbränningen begagnade betor i högsta grad skadade af stark köld och derpå följande mildt väder, hvilket förhållande antagits hafva betydligt minskat betornas sockerhalt, hvarförutan Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förklarar sig anse, att den långa transporten af betorna från Stockholmstrakten, der de skördats, jemte arbetarnes ovana vid betors vård gjort det svårt att förekomma, att icke betorna ledo af den ovanligt tidigt inträffade starka frosten; och då sålunda blifvit af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till hufvudsaklig del vitsordadt hvad bolaget rörande svårigheten vid den nya bränvinstillverkningen till stöd för sin ansökning andragit samt otvifvelaktigt vore, att bolaget, utöfver den till staten erlagda afgiften, fått vidkännas icke obetydliga kost-

nader för det af bolaget gjorda försök att bringa till stånd en hittills inom landet okänd industri, af hvilken, om ock detta första försök icke krönts med framgång, fördelar torde för framtiden kunna landet beredas, hade Statskontoret, med afseende härå och å hvad för öfrigt i frågan förekommit, funnit sig böra understödja bolagets ifrågavarande ansökning; och har, i betraktande af hvad Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och Statskontoret anført, Kongl. Maj:t i nåder föreslagit Riksdagen, det bolaget må medgifvas, att återbekomma ifrågavarande, för icke tillverkad t bränvin erlagda afgift 3,271 R:dr 80 öre.

Stats-Utskottet, till hvilket förevarande nådiga framställning blifvit remitterad, har, efter erhållen kännedom af ärendet rörande handlingar, tagit detsamma i öfvervägande; och enär bemälda bolag, hvilket, enligt hvad handlingarne utvisa, anmält sig till den minsta bränvinstillverkning, som författningsenligt får ega rum, eller till 300 kannor för dygn, redan fått återlyfta så stor del af den erlagda tillverkningsafgiften, som för undertillverkning får restitueras, och, derest berörda ansökning bifölles, en nedsättning i den stadgade minimitillverkningen i sjelfva verket skulle ega rum, samt för en så beskaffad åtgärd, hvilken möjligen skulle framkalla flera likartade anspråk, tillräcklig anledning icke, enligt Utskottets tanke, förefinnes i de förhållanden, hvilka i den nådiga Propositionen blifvit åberopade, föranlåtes Utskottet hemställa,

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende behagat föreslå icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 April 1870.

På Stats-Utskottets vägnar:

Fredrik Alexander Funck.

Reservation

af Herr *Kallstenius, K. A. V.*